

DÉLVIDÉK

Megjelenik minden nap

8 oldal, ára 10 fillér

Főszerkesztő: Illés Sándor

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csihás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050
Előfizetés egy hóra. 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 június 14, szombat

36. szám

Amerika a háború szélén

Washington szerint a német tengeralattjárók elsüllyesztettek egy amerikai kereskedelmi hajót / Az USA szállítja az utánpótlást Anglia közelkeleti hadseregének / A világ figyelme Spanyolország felé fordul / Szíriában változatlan hevességgel folynak a véres harcok

A Ház meghosszabbította a kormány kivételes jogait

A nagy események megindulását megelőző, készülődésekkel teli harciszünetek viszonylagos csendjében két nagyjelentőségű esemény foglalkoztatja a közvéleményt. Az egyik az amerikai sajtónak Németország ellen indított példátlan heves ségű támadássorozata, a másik pedig az a lázas diplomáciai tevékenység, amely Gibraltár szomszédságában, Spanyolországban folyik.

Amerika napról napra fokozza háborus előkészületeit és mint a Stefani iroda jelenti, már ugyanannyit költ a tengely elleni háboru céljaira, mint maga Anglia. A washingtoni kormánynak napi 15 millió dollárjába kerül Anglia megsegítése s ezt most még fokozni akarják. Olasz hírforrások szerint Amerika magára vállalta a közelkeleti brit hadseregek utánpótlásának ellátását és e célból 26 amerikai teherhajó máris utban van a Vörös tenger felé, hogy hadianyagot és felszerelést szállítson Wavel tábornok seregeinek. A római sajtó ennek kapcsán megjegyzi, hogy Rooseveltt minden áron vizsályt akar előidézni a tengelyhatalmakkal, ezért vállalta az angol közelkeleti hadsereg ellátását is. Az amerikai hajók vöröstengeri útja annál inkább magában rejti a Németországgal való összeütközés veszélyét, mert Berlin néhány hónappal ezelőtt tilos övezet-té nyilvánította a Vörös tenger vidékét és félreérthetetlenül közölte, hogy a német légi és tengeri erők elsüllyesztenek minden olyan hajót, amely a német hadvezetőség engedélye nélkül a tilos vizekre bátorodik. Egy amerikai hajó már elsüllyedt. Washington állítása szerint a tehergőzöst német buvárhajó süllyesztette el. Ezt a körülményt az amerikai sajtó féktelen tengelyellenes uszításra használja fel és példátlan sajtóhadjáratot indított Németország ellen. Rooseveltt ellenzéke kétségbevonja, hogy az amerikai hajót német harci egységek süllyesztették el. Nye szenátor, az ismeretlen vezér nyilatkozat hangoztatja, hogy a hajó elsüllyesztése nem más, mint Anglia újabb mesterkedése annak érdekében, hogy Amerikát minél előbb a háboruba rántsa.

Szíriában változatlan heves séggel folynak a harcok és a hadieseményekről szóló szűkszavú jelentések szerint az események az angoloknak kedveznek. De Gaulle francia csapatai már Damaszkusz előtt állanak. A francia hadsereg heves ellenállást fejt ki, és elkeseredetten küzd a betolakodott angolok ellen. Északafrikában viszonylagos szélcsend van, Keletafrikában azonban újra fel-lángoltak a harcok. Az olaszok Galla-Sidamonál heves ellentámadásba mentek át, visz-

szaszorították az ellenséget, Assabot azonban kénytelenek voltak feladni.

Diplomáciai téren napok óta Spanyolország áll a közérdeklődés előterében. Madridban lázas diplomáciai tevékenység folyik. Serano Sunner, aki néhány nappal ezelőtt a portugál és angol követtel tárgyalt, ujabban Olaszország, Németország, Törökország, Franciaország és a pápa diplomáciai

képviselőjével folytatott feltűnést keltő megbeszéléseket. A jelek szerint Spanyolország nagyfontosságú elhatározások előtt áll. Ezzel egyidőben az angolok folytatják Gibraltár sürgős megerősítését, ismeretlen repülőgépek pedig bombázták az erődöt. Az események alakulása arra mutat, hogy Gibraltár rövidesen az események előterébe kerülhet.

Az amerikai sajtó megkezdte hadjáratát a tengelyhatalmak ellen

Washingtoni hír szerint a német tengeralattjárók elsüllyesztettek egy hadianyag-szállító amerikai hajót

Newyork, június 13.

(MTI) Az amerikai sajtó hadjáratot indított a tengelyhatalmak ellen. A hadjáratra a Robin Moore amerikai kereskedelmi hajó elsüllyesztése adott okot. Az amerikai lapjelentések szerint a hajót német tengeralattjárók süllyesztették el.

Nye szenátor a sajtóhadjárat kapcsán rámutatott arra, hogy az egész sajtóhadjárat valamint a hajó elsüllyesztése maga is brit mesterkedés s azt a célt szolgálja, hogy Amerika minél gyorsabban lépjen be a háboruba.

Madridban lázas diplomáciai tevékenység folyik

Bern, június 13.

A svájci sajtó jelentései szerint nemzetközi politikai körök érdeklődésének előterében Spanyolország áll, ahol lázas diplomáciai tevékenység folyik. Serano Sunner külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott az olasz nagykövettel, majd Németország, Franciaország és Törökország követét és a pápai nunciust fogadta.

De Gaulle csapatai Damaszkusz előtt

Bern, június 13.

(MTI) Ideérkezett jelentések szerint az angol csapatok gyors ütemben nyomulnak előre Szíriában és megszállták Saudi várost. De Gaulle pártító francia csapatai közvetlenül Damaszkusz előtt állanak. A franciák elkeseredetten védekeznek.

ENYHULT A FRANCIA—AMERIKAI FESZULTSÉG

Washington, június 13.

Washingtoni politikai hírek szerint Franciaország és Amerika feszült viszonyában lényeges enyhülés következett be. Az amerikai külügyminisztérium értesítette Franciaországot, hogy a szíriai háborút az angolok és franciák ügyének tekinti és semleges marad.

Német hadijelentés

Berlin, június 13.

A vezéri főhadiszállás közli, hogy a német légierők sikeresen folytatták az Anglia elleni háborút. Harci repülőgépek az Atlanti óceánon elsüllyesztettek 4 felfegyverzett kereskedelmi hajót összesen 28.000 tonna vizkiszorítással, 4 másik hajót pedig súlyosan megromgáltak.

Harcirepülőgépek eredményesen támadták Anglia déli, középső és keleti tartományainak hadászati célpontjait. Harcközben 4 angol gépet megsemmisítettek.

A Földközi tengeren működő német repülők minden eddiginél eredményesebb támadást intéztek Haifa ellen.

Északafrikában nem történt különösebb esemény.

Az angol repülőgépek megkísérelték a behatolást Norvégia fölé. Légi harcokban 2 brit repülőgép megsemmisült. Nyugatnémetország tartományaira gyújtó és romboló bombákat dobott az ellenség. A támadás több polgári személyt megölt, vagy megsebesített, néhány épület elpusztult, vagy megromgálódott. A tüzeket a légoltalmi szervezetek gyorsan eloltották. A német éjszakai vadászok 4 ellenséges gépet lelőttek.

Június 9. és 12. között az ellenség 32 repülőgépet veszített. Ugyanazon idő alatt a német veszteség 2 gép volt.

BOMBATÁMADÁS GIBRALTÁR ELLEN

La Linea, június 13.

Gibraltár ellen 3 repülőgép bombatámadást intézett. A repülőgépek összesen 9 bombát dobtak le és tüzeket okoztak. A légiriadó több órán át tartott.

NEMZETI MOZI

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

A madarász
(ROSEN IN TIROL)Zeller örök szép melódiái Bolváry Géza mes-
teri rendezése. Főszereplők:**HANS MOSER, MARTE HARELL,
JOHANNES HEESTERS, THEO
LINGEN ÉS LEO SLEZÁK**
LEGUJABB UFA HIRADÓAz előadások kezdete hétköznap 6.15 és 9.15,
vasár és ünnepnapokon három előadás: 4.
6.15 és 9.15 órákor.**A MÁRKA AZ EURÓPAI VEZETŐ VALUTA**
Bécs, június 13.Funk miniszter előadást tartott Bécs-
ben, amelynek során ismertette Németország
gazdasági politikáját. Kifejtette, hogy a né-
met külkereskedelem — úgy a behozatal,
mint a kivitel — alig marad alatta a hábo-
ru előtti színvonalnak. Hangoztatta, hogy
a német gazdaságpolitika elveti a tulságba
vitt önellátási törekvéseket és minden más
egészségtelen jelenséget. A német gazdaság
politika nem törekszik viláगरáulomra, a kis-
népek gazdasági letaposására és nem kény-**Huszonhat amerikai hajó utánpótlást
szállít a közelkeleti angol hadseregnek****Az Egyesült Államok ugyanannyit költe-
tenek a tengely elleni harcra, mint Anglia**

Washington, június 13.

Beavatott körök úgy tudják, hogy Har-
riman, Roosevelt londoni személyes képviselője rövidesen a Közelkeletre utazik, hogy
jelen legyen az amerikai hadianyagok át-
adásánál.

Róma, június 13.

A Stampa jelentése szerint 26 amerikai
hajó utban van a Vörös tenger felé, hogy
hadianyagot szállítson Wavel tábornok kö-
zelkeleti angol hadseregének.A lap megjegyzi, hogy Roosevelt min-
denáron viszályt akar előidézni a tengely-
hatalmakkal amit, az a körülmény is muta-
tott, hogy a német kormány által tilos öve-
zetté nyilvánított Vörös tengerre elküldte
az utánpótlást szállító amerikai hajókat.A Stefani iroda washingtoni jelentése
szerint az Egyesült Államoknak napi 15 mil-
lió fontsterlingbe kerül Anglia megsegítése.
Ez azt jelenti, — mondja a közlemény, —
hogy Amerika ugyanannyit fordít a tengely
hatalmak elleni harcra, mint maga Anglia.**A RENDKIVÜLI ÁLLAPOT EGÉSZ TARTA-
MA ALATT SZOLGÁLATBAN MARADNAK
A TARTALÉKOS AMERIKAI
TENGERÉSZEK**

Washington, június 13.

Illetékes hely közlése szerint az ame-
rikai haditengerészeti tartalékosok a Roose-
velt által kihirdetett szükség állapot egész
tartama alatt szolgálatban maradnak. A 45
ezer tartalékos közül pillanatnyilag 33.000
teljesít tényleges szolgálatot.**200 amerikai repülő érkezett
Singapooreba**

Tokió, június 13.

A Domei iroda jelentése szerint csütör-
tökön reggel 200 amerikai repülő érkezett
Singapooreba. A repülők a távolkeleti an-
gol haderők kötelékéhez tartoznak.**DE GAULLE CSAPATAI NEM HAJLANDÓK
TESTVÉRHARCRA**

Lausanne, június 13.

A „Gazetta de Lausanne” vichyi tudósi-
tója rendkívül érdekes tudósítást közöl azszeriti rá a maga módszereit más államokra.
Berlin elutasítja az arany alappal dolgozó tö-
kés játékmódszereket, de nincs kifogása az
arany, mint értékmérő ellen. Mindemellett
Németországban a nemzetgazdasági alapját
a munka képezi. A márka ma már vezető va-
luta Európában és a háboru után is meg-
tartja vezető szerepét.Végül arról emlékezett meg Funk, hogy
a termelési eszközök nagy harcában a ten-
gelyhatalmaké a győzelem és az angolszász
ipar alulmaradt.**HUNTZIGER TÁBORNOK KIÁLTVÁNYT
INTÉZETT SZIRIA ÉS LIBANON NÉPÉHEZ**

Vichy, június 13.

Huntziger tábornok, francia hadügymi-
niszter kiáltványt intézett Szíria és Libanon
lakosságához. Kifejti, hogy Szíria és Libanon
lakosságára nagy szerencsétlenséget zúdított
az ellenség, a francia hadsereg azonban az
ellenség számbeli fölénye ellenére is elke-
seredetten és eredményesen védekezik. Az
angolok a támadással egyidejűleg mindent
ígérnek, Szíria és Libanon népének azonban
tudnia kell, hogy csak nyomort és pusztulást
hoznak. Végül Huntziger felhívja a szíriai
népet, őrizze meg a Petain kormányba ve-
tett hitét.angolok és de Gaulle hívei között támadt su-
lyos ellentét. London a szíriai támadás-
nál a degaullistákat akarta felhasználni. Ez
a fegyver azonban visszafelé sült el. Az elő-
nyomulásnál a degaullisták észrevették, hogy**Portugália minden körülmények között
megvédi gyarmatbirodalmának
épségét**

Lisszabon, június 13.

A portugál—amerikai jegyzékváltással
kapcsolatban Lisszabonban kijelentik, hogy
Portugália minden körülmények között meg-
védi gyarmatbirodalmának épségét és az
ország függetlenségét. A szigetvilág meg-nem németek, hanem franciák állanak velük
szemben. Amikor erről meggyőződtek, nagy
mozgolódás támadt soraikban. Több csapat
megtagadta az engedelmességet és kijelen-
tette, hogy nem folytat testvérharcot. Ez volt
oka annak, hogy az angol támadás megtor-
pant.**MÁLTA ROMOKBAN**

Bern, június 13.

A „Völkischer Beobachter” tudósítójá-
nak jelentése szerint Málta kormányzója je-
lentést terjesztett elő a brit birodalom gyar-
matügyi miniszteréhez, amelyben vázolja,
hogy az olasz és a német állandó légitáma-
dások Málta szigetét katasztrófális helyzet-
be juttatták. A kár minden téren óriási, nem
csak a hadiüzemek, kikötők és repülőterek
vannak romokban, hanem a szállodák, ban-
kok és magánépületek is.**AZ ÁLLAM KISAJÁTITJA AZ ISZTAMBULI
FA-ÉPÜLETEKET**

Isztambul, június 13.

A török belügyminisztérium megkezdte
az isztambuli fa-épületek kisajátítását. Isz-
tambulban mintegy 30—40.000 fa ház van,
amelyek gyulékony voltak miatt esetleges
légitámadás esetén az egész város elpusz-
tításával fenyegetnek.**Csökkent a szíriai angol
támadások ereje**

Vichy, június 13.

A Vichy-i kormány a szíriai harcokról
hivatalos jelentést adott ki. A jelentés han-
goztatja, hogy az egész arcvonalon feltartó-
ztatták a brit előretörést. Csütörtökön reggel
visszavetettek egy páncélos ezredet. Az utó-
bi két napban általában az angolok gyen-
gébb támadása észlelhető. Brit repülők bom-
bázták tegnap Beirut kikötőjét.**Elsüllyedt egy angol csatahajó**

Berlin, június 12.

A német hivatalos jelentés közli, hogy
egy tengeralattjáró elsüllyesztette a 35.000tonnás Malaya nevű angol csatahajót. Ez a
harmadik angol csatahajó, melyet tenger-
alattjáró süllyesztett el.**Churchill borulató**

London, június 13.

Churchill angol miniszterelnök tegnap
fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a kö-
zelkeleti helyzetről nyilatkozott. Az angol
miniszterelnök kijelentette, hogy nem lehet
megmondani milyen lesz a háboru lefolyá-
sa, amelyet egyelőre mind szélesebb réte-gekre terjesztenek ki. Azt tudjuk azonban,
hogy a háboru sokáig tart, ennek egyes sza-
kaszeit sem felmérni sem megjósolni nem
lehet. Angliára kemény küzdelem vár. Nem
riadunk vissza semmitől sem, még akkor
sem, ha az országba való betörésről lesz szó.**Kereskedelmi szerződést kötött a
Szovjet Japánnal**

Moszkva, június 13.

A Szovjet és a Japán között kereske-
delmi szerződés jött létre. A szerződés 5 év
re szól. A külkereskedelmi fizetésekre vo-
natkozó eljárási szerződést egy évre kötöt-
ték meg. Kimondja a szerződés, hogy Japán30 millió értékű műselymet és selyemgubót
szállít a Szovjetnek, az oroszok viszont
mangántércet, petróleumot és platínát szál-
lítanak.Ha a halászati szerződést is életbelép-
tetik, úgy a két állam szoros kereskedelmi
kapcsolatot tart majd fenn.

A HÁZ ÜLÉSE

4 hónapra meghosszabbították a kormány kivételes felhatalmazásait

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteken délelőtt folytatta munkáját. Matolcsi Tamást az egyik előbbi ülésen tanúsított magatartása miatt ünnepélyes megkövetésre utasította a képviselőház.

A ház ünnepélyesen elfogadta Bárdossy László miniszterelnök javaslatát a kormány kivételes hatalmának újabb 4 hónapra való meghosszabbítására. Ezután a közellátást veszélyeztető cselekmények megtorlására irányuló javaslat folytatódó vitája képezte a ház munkájának anyagát. Gróf Festetics hosszabb beszédben vázolta a közellátás biztosításának fontosságát és sürgősségét és erőteljes intézkedéseket sürgetett ezen a téren. Báró Brunecker Antal erdélyi képviselő beszédében hangoztatta, hogy a kormány atyai gondoskodást tanúsít, mindamellett nem sikerült a közellátás súlyos problémáit tökéletesen megoldani. Különösen nehéz a

helyzet ezen a téren Erdélyben. A továbbiakban Radocsi László igazságügyminiszter válaszolt a jogi bírálatokra. Megállapította, hogy a képviselőházban a javaslat alapelveit illetően meg van a tökéletes összhang. Részletkérdésben hajlandó a kívánt változtatásokat végrehajtani. Hangsúlyozta, hogy a közellátási kérdésekkel kapcsolatban olyan cselekmények fordulhatnak elő a jövőben, melyeket már most előre kell látni, miután a képviselőház nem tárgyalhat külön minden esetben.

Tóth János nyilasképviselő szólalt fel ezután követelve, hogy a zsidókérdést a gazdasági életben sürgősen és tökéletesen oldják meg. Követelte továbbá, hogy a Barosszövetségnek közvetlen betekintése legyen a nyersanyag elosztásban.

A képviselőház legközelebbi ülését kedden, 17-én tartják.

Népi ünnepély és ünnepi előadás lesz Zomborban a Kormányzó Ur Öfömméltósága születése napján

Öfömméltósága Horthy Miklós Magyarország kormányzójának születése napját, június 18-át a magy. kir. honvédség és Zombor város közönsége fényes ünnepségek keretében üli meg.

A magyar királyi honvédség a csonoplyai ut melletti gyakorló-téren tábori misét tart és utána diszfelvonulást rendez.

A zombori Közművelődési Egyesület, a Kaszinó Dalárda, az Iparos Dalárda és a Katolikus Legényegylet a megyeház melletti Erzsébet ligetben délután 4 óras kezdettel népi ünnepélyt rendez. Belépődíj személyenként 50 fillér. A vendégek szórakoztatásáról a rendezőség mutatványos sátrak, tenyérjós, karikatúra-rajzolók, tombola, népi táncbemutatók útján gondoskodik. Ezenkívül három táncpódium és három zenekar áll a táncolók rendelkezésére. A tréfás versenyek közül kiemeljük a lepény-evés, gátfutás, kötéltánc, férfiak és nők részére, fazék-törés és egyéb tréfás mutatványt.

A rendezőség gondoskodik arról, hogy a közönség olcsó és kifogástalanul jó ételt és italt kapjon. Az Erzsébet liget különböző pontjain felállítandó sátrakban forró virslit és friss gulyást szolgál ki a rendezőség néhány fillérért. A gulyást ugynevezett gulyás-gyűkben honvédszakácsok főzik, az adagolást és kiszolgálást pedig a hölgy rendező bizottság végzi.

Konfetti, szerpentin és virágcsata egészíti ki a változatos műsort.

Este 9 órai kezdettel a vármegyeház előtt téren felállított szabadtéri színpadon nagy ünnepi előadást rendeznek, amelynek műsora a következő:

1. Erkel Ferenc: Himnusz. Éneklük az egyesített dalárdák. Vezényel Hengen Mátyás.
2. Ünnepi köszöntő. Mondja: Dr. Müller János.
3. Halmos László: Minden földek... Hála-

adó zsolttár. Éneklük az egyesített dalárdák. Vezényel Király László.

4. Vörösmarthy Mihály: Szózat. Szavalja a Z. M. K. E. szavalókórusa.
5. Régi magyar köszöntő ének. Pósa-Kacsóh: Magyar zászló, éneklük a Z. M. K. E. gyermek kara.
6. Mécs László: Alázat, szavalja: Király László.
7. Ádám Jenő: Elindultam. Dr. Kiss Lajos: Bogojai táncdalok. Éneklük az egyesített dalárdák. Vezényel Kiss János.
8. Aprily Lajos: Találkozásom Farkas Gabriellával. Szavalja Bernhardt Jánosné.
9. Erkel Ferenc: Bánk-Bánból opera áriák. Éneklük Gromilovich Klári, zongorán kíséri Kiss János.
10. Mécs László: Boldog a nép, mely remélni tud. Szavalja Liebhardt Éva.
11. Kodály: Tánc kánum. Éneklük az egyesített dalárdák. Vezényel Király László.
12. Szenteleky Kornél: Szélmalomharc, szavalja Stebler Ernőné.
13. vitéz Somogyvári Gyula: Asiagoi Madonna. Szavalja a Z. M. K. E. szavalókórusa.
14. Papp-Váry—Szabados Béla: Hiszekegy. Éneklük az egyesített dalárdák. Vezényel Kiss János.

Fenntartott számozott székek 50 fillérért a népi ünnepély pénztáránál előjegyezhetők.

Az ünnepi előadás kimagasló műsorszáma az egyesített dalárdák fellépése. A szabadtéri diszeloadásra már a délután folyamán 50 fillérért számozott, fenntartott ülőhelyet lehet biztosítani. Az, aki nem kíván fenntartott helyen ülni, a népi ünnepélyre szóló belépőjeggyel minden külön belépődíj nélkül az ünnepi előadáson is résztvehet.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a nagyarányú ünnepség a hála és a hódolat kifejezése a fészabadtított Délvidéken.

meneten résztvevők száma több ezerre ruggott. Elöl mentek az iskolásgyermek, az elemisták, polgáristák, gimnazisták, a kereskedelmi iskola növendékei a tanítóképzősök stb. majd a Radisa horvát inasiskolai szervezet tanulói következtek. A keresztes lányok és fiúk csoportja után a ZTK egyesület tagjai következtek a menetben. A cserkészek festő csoportja lépkedett utánuk. A dalárdák közül első volt az Iparos Dalárda, majd a Kaszinó Dalárda következett. A Katolikus Legényegylet zászlóval vonult fel. Őket a bunyevác jótékony Nőegylet tagjai követték. A szociális Misszió, az urilányok Mária kongregációja, az urinők Mária kongregációja, a rózsafüzér társulat, az oltári szentség egyesület, a Szent Ferencsek harmadrendje, a karmeliták harmadrendje, a népénekesek és a Cecília következett ezután.

Az egyházi énekkar jött utánuk négyes sorokban, majd a magyarruhás lányok követték a csoportot. A színes, pompás, nemzeti viseletbe öltözött csöppnyi leánykák olyanok voltak, mint a babák. Ők aratták a legnagyobb sikert. Mindenki őket nézte.

A virágszóró leányok következtek ezután, fehér ruhában. A jüliomos leányok után az oltári szentséget vitték. Ezt követte a katonai parancsnok, vitéz Szentendrey Ágoston tábornok és vitéz nemes harasztosi Török Kálmán dandárparancsnok. Utánuk a tisztikar ment, a hitközség, a nőegyleti tagok diszmagyaros csoportja, majd a postások, a Mirolyub dalárda hétszáz tagja, a Bunyevác Népkör, az Ipartestületi tagok, a Magyar Olvasókör, a Polgári Kaszinó tagjai és a nép.

A diszmagyarba öltözött hölgyek névsora a következő: özv. Dr. Huber Józsefné, Dr. Müller Jánosné, Piller Miklósné, Kollár Mátyásné, Zomborcsevics Ilonka, Mérő Lászlóné, Bernhardt Jánosné, Mérei Istváné, Ehrlich Józsefné, Bogács Mihályné, Goeser Antalné, Abramovics Baby és még sokan mások.

Olasz hadijelentés

Róma, június 13.

Az olasz főhadiszállás 333. közleménye jelenti, hogy olasz vadászgépek a Málta feletti légi harcban lelőttek 8 angol repülőgépet. 2 olasz gép nem tért vissza, míg egy olasz mentőrepülőgépet a Málta körüli vizeken elsüllyesztettek az ellenséges erők.

Az angol légierők Rodos olasz földközi-tengeri sziget és Bengázi városa ellen intéztek támadást.

Tobruknál tüzéségi harc folyik.

Keletafrikában Assab városát hindu angol tengeri erők szállták meg. Gondárnál az olasz erők ismételten visszaverték a heves angol támadásokat, Galla-Sidanonál pedig elmentem támadásba mentek át és súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

AMERIKA KISAJÁTIT MINDEN SZTRÁJKOLÓ HADIÜZEMET

Washington, június 13.

Washingtonban törvényjavaslatot terjesztettek elő arra vonatkozólag, hogy Roosevelt átveheti az állam részére mindazokat a hadianyag feldolgozó üzemeket, amelyek sztrájkból kifolyólag üzemen kívül állanak.

Rövid hírek

Rómában megkezdődött a német és olasz pszichológusok értekezlete.

Laval, aki néhány napig Vichy környékén lévő birtokán tartózkodott, visszaérkezett Párizsba.

Zágráb és Banya Luka között megjavították a hidakat és helyreállították a forgalmat.

A svéd statisztikai hivatal jelentése szerint Svédországban a buza- és takarmánytermés kilátások sokkal kedvezőtlenebbek, mint az elmúlt években.

Argentína külkereskedelme az év első öt hónapjában 26 százalékkal kevesebb, mint az előző év ugyanezen időszakában és 21 milliót tesz ki.

Több ezer hívő vett részt Zomborban az úrnapi körmeneten

Festői volt a magyar népviseletbe öltözött hölgyek csoportja

Zomborban csütörtökön, Urnapján volt az első nagyszabású ünnepség a felszabadulás óta. Zombor katolikus lakossága nagy fényvel, s nagy áhitattal ünnepelte meg ezt az igazán szép ünnepet.

Szerdán még zuhogott az eső, s senki sem hitte volna, hogy csütörtökön alkalmas

lesz az idő a körmenetre. Aggódó szemek figyelték az égen vitorlázó fellegeket. Az oltárok azért elkészültek, a rossz idő ellenére is feldisziplették azokat és az ablakokban megjelentek a gyertyák és a színes virágcsokrák.

Négy utcai oltárt készítettek, s a kör-

HIREK

Magyar Hősök

1915 június 14.

Elismerésre méltó vitézségről tett tanúságot Turcsics Vendel volt budapesti 24. közös tábori vadászszázaléjbeli alvadász az e napon vívott harcokban, amikor négy emberével az öt teljesen körülzáró ellenséges gyűrűből nemcsak bátran kivágta magát, hanem foglyokat ejtve, minden veszteség nélkül vezette vissza kis járőrét csapattestéhez. A San folyó mentén történt ez a nagyszerű fegyvertény. Az ellenség felderítésére, Turcsics Vendel alvadász vezetése alatt kiküldött, 4 vadászból álló járőrünket, egy 25 főnyi erősségű orosz csapat rohanta meg. Turcsics Vendelnek azonban helyén volt a szíve és kis járőrének két emberével 4 orosz lelőtt, másik ötöt megsebesített, hetet pedig foglyul ejtett, mire a többiek szétszaladtak. Ugyanekkor azonban járőrének másik két emberét annak a 17 orosznak leküzdésére vetette be, kik egyidejűleg hátulról támadtak a kis csapatra. Turcsics Vendel itt is pompásan harcolt embereivel és két orosz lelvése, illetőleg másik háromnak megsebesítése után 3 fogoly maradt vissza ebből a szétszaladó csoportból a megfélemlíthetetlen kis járőr kezén. A megrettent oroszok mindkét oldalon futásban kerestek menedéket és Turcsics Vendel minden veszteség nélkül, 10 fogollyal tért vissza ezredének állásába. E kimagasló fegyvertényéért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

A volt székesfehérvári 69. közös gyalogezred egyik századának volt Bátsmegyey Jenő tartalékos hadnagy a parancsnoka, mikor az ezred 1915 június 14-én Rawa Ruska környéki Zawadow mellett az oroszok ellen támadást hajtott végre. Bátsmegyey századával azt a parancsot kapta, hogy az igen erősen kiépített orosz állásokra arcban támadjon. Bátsmegyey, nem törődve az igen erős ellenséges tüzzel, hősiességgel vezette csapatát a támadásra és igyekezett az ellenség figyelmét magára vonni, hogy az oldalból támadó szomszédos csapatrészek könnyebben jussanak előre. Mindenütt csapata élén járt, míg súlyosan sebestülten össze nem rogyott. Vitéz magatartásáért a katonai érdeméremmel tüntették ki.

OTI ügyeletes orvos: Dr. Stebler Antal, Széchenyi körút 23.

Ügyeletes gyógyszertár: „Kigyó”, Rákóczi út.

Kötelező diftéria elleni oltások Zomborban. A városi főorvosi hivatal közli, hogy a jövő héten, hétfőn és kedden délután 3 órakor tartják meg a diftéria elleni kötelező védőoltásokat a városháza 9-es számú orvosi termében. A szülők minden kétéves gyermeket kötelesek elhozni. Aki a felhívásnak nem tesz eleget, az 200 Pengő büntetést fizet.

Bárczy államtitkár Berlinben. Berlinből jelentik: Darren német földművelésügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta Bárczy János földművelésügyi államtitkár csütörtökön előadást tartott, amelyen kijelentette, hogy a magyar élet alapja mindig a mezőgazdaság volt. A magyar mezőgazdaságot át kell állítani és szükséges a széles néprétegek mezőgazdasági oktatása.

Hazament meghalni egy becseji szabómester. Óbecséről jelentik: Bozókai Mihály 71 éves szabómester már hosszabb idő óta élt különváltan feleségétől. Bozókai Kovilyon tartózkodott és tegnap visszatért Becsére. Az öreg szabó azonban csap pár óráig örült a visszatérésnek. Amikor családja elhagyta a szobát, felkötötte magát a gerendára. Mire rátaláltak és levágták már halott volt.

Megerősítették a brit indiai hadsereget. Londonból jelentik, a brit indiai hadsereget 5 ezreddel megerősítették.

Az új Európáért. A bécsi egyetem két hetes előadást tartott a külföldiek részére az új Európáról. Az előadásokon 300 hallgató vész részt, közöttük negyven magyar.

A „Csavargólány” másodszer is nagy sikert aratott Óbecsén. Az Óbecsei Katolikus Ifjúsági Földműves Egyesület kitünő műkedvelői vasárnap másodszer hozták, színre Erdélyi Mihály „Csavargólány” című operettjét. A megjelenteket Csajkás Antal káplán üdvözölte hazafias beszéddel. Utána Szarvas Viktória verset szavalt, majd Vécsey Klárka magyar táncokat lejtett. Az előadás kedves meglepetése volt Ábrahám Antal szegedi színművész nagyszerű játéka.

LEGLCSÓBBAN ÉS KÉNYELMESEN LAKIK A SZEGEDI ROYALBAN.

Megkezdődött a bácsiföldvári leventeoktatás. A leventeoktatás megkezdődött. A jelentkezők száma 468. Az oktatáson minden jelentkező köteles megjelenni. Az oktatás a sportpályán történik.

Országzászlót kap Bezdán. Bezdánból jelelik: A Délvidék majdnem minden nagyobb helye kapott már országzászlót. Bezdánnak a bajai leventék adnak most zászlót. A leventeegyesület már érintkezésbe lépett a Legényegylet vezetőjével, Horváth Gyula plébánossal. Az országzászló felavatásának napját még nem állapították meg.

A céltudatos egészségápolás egyik legfontosabb szabálya az, hogy az ember hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor, egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igyon, mert ez a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Bezdáni hírek. Az országos vásárt hétfőn, 16-án tartják meg. Ez lesz az első vásár a felszabadulás óta. — A községhezán a hivatalos idő a következő: reggel 8-12-ig és délután két órától hat óráig. Felleket csak délelőtt fogadnak. — A polthivatalt olyan nagy forgalmat bonyolít le, hogy valószínű az államosítása.

Halálos horgászás. Székesfehérvárról jelelik: Valicsk Ferenc 9 éves sárosi fiú kiment a határban folyó patakba horgászni. Este nem tért haza. Szülei keresésére indultak és a patakban megtalálták holttestét. Kezében görcsösen szorongatta a horgászbott, melyről a horog leszakadt. Nincs kizárva, hogy valami nagyobb hal akadt a horgára, az belerántotta a vízbe, ahol halált lelte.

„Növényharmat”

bácskai viszonteladók részére

újából kapható!

GEBAUER PATIKA

BÁCS

Magyar—horvát gazdasági tárgyalások Zágrábban. Zágrábból jelentik: Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével magyar gazdasági bizottság érkezett Zágrábba a magyar—horvát gazdasági tárgyalások folytatására. A bizottság megkezdte tárgyalásait. A horvát tárgyalóbizottság vezetője dr. Damer Mirkó miniszteri igazgató, a gazdasági minisztérium kereskedelmi osztályának főnöke.

Kincset szántott a balatoni földműves. Balatonmagyarad határában egy földműves szántás közben többszáz darab régi arany- és ezüstpénzt talált. Az értékes leletet a keszthelyi múzeumban helyezték el.

Színház

Hatalmas sikert aratott a Topolyán vendégszereplő szintársulat

Szerdán este kezdte meg Topolyán háromhetes vendégszereplését a veszprémi szintársulat. A műsoron a Gyergyói bál szerepelt. Előadás előtt Kiss Lajos üdvözölte a szintársulatot. Az üdvözlésre Háromy Aladár szinigazgató váaszolt. Utána Náday Pál hazafias költeményt szavalt. Az egyesület tagjai elénekelték a Himnuszot, majd felgördült a függöny és megkezdődött az előadás.

Özvegy Pereszélyiné szerepében Ruttkay Mária aratott nagy sikert. Urményi Irma Tarnowszka Cecília grófnő szerepébe kapott nagy tapsot. Náday Pál Lenkey szászadása, Déry Marika kis diáklánya is nagy szerű alakítás volt. A többiek is mind tudásuk legjavát adták és a közönség lelkesen ünnepelte őket.

A Topolyán vendégszereplő színház folytatólagos műsora. A Topolyán vendégszereplő nagyszalontai szintársulat műsora a következő: Szombaton este Zoltai Kerr Zoltán: Vadvirágos Maros-partján című operettjét hozzák színre. Vasárnap délután megismétlik az előadást, este Körössy Zoltán: Aranykalász operettje kerül bemutatásra. Hétfőn Kodolányi: Földindulás című darabját mutatják be.

Nagy sikert aratott a Zomborban szereplő színészek műsoros estje. A Szalay szintársulat tagjai szerdán műsoros estet rendeztek a Vadászúrtban. Az est kitűnően sikerült, s azon a társulat mindegyik tagja fellépett.

Országzászlót avat Ujverbász. Verbászról jelentik: Ujverbász lakossága 22-én avat országzászlót. A zászlót a Verbászról elszármazott magyarok ajándékozzák a községnek.

Elgázolt az autó egy verbászi fakereskedőt. Verbászról jelentik: Schumacher Mihály fakereskedőt elütötte egy autó. Könnyebb sérülésekkel szállították be a Tessenyi szanatóriumba.

A Mohol-Bárdossyfalván vasárnap alakul meg a DMKSz helyi fiókjá. A Topolya-óbecsei országút mentén fekvő Bárdossyfalván vasárnap alakul meg a MKSz fiókegyesülete. A szervezőbizottság élén Messter Mátyás, Auder Imre és Rajcsán István áll.

Öt kilogrammtól súlyosabb csomagokat is szállít a posta. A visszatért Délvidékről, illetve a Délvidékre öt kilogrammnál súlyosabb csomagot a posta nem szállított. Most azt a zárlatot megszüntette. A csomagokat most bármelyik postahivatal felveszi továbbításra.

2885 HALOTTAT TALÁLTAK EDDIG A SZENDRŐI ROMOK ALATT

Ujvidék, június 13.

A Délvidék munkatársa beszélgetést folytatott egy magyar munkással, aki szemtanúja volt a borzalmas szendrői robbanásnak. A munkás elmondta, hogy a robbanás után olyan hő fejlődött, hogy a vasuti kocsigár vasoszlopai megolvadtak. A tető lerokadt és rengeteg munkás vesztette életét a romok alatt.

Eddig 2885 holttestet húztak ki a romok alól. A mentési munkálatok még szakadatlanul tartanak. A szendrőről menekülő munkások a szabadkai főműhelyben nyernek elhelyezést.

Baján

Csónka és visszatért Bácsmegeiek kedvenc találkozó helye

Központi

Szálloda Kávéház-Étterem Mozdó Képszintbáz

Tallósi (Prachár) Vilmos

TULAJDONOS TELEFON: 18 és 57 sz

Zomborban is megalakul a Baross szövetség

A Baross szövetség, amely Magyarország legszámottevőbb gazdasági szövetsége, a Délvidék visszatérése után megkezdte a bácskai, területek megszervezését. Zomborban a szervezéssel Kiss Pál tekintélyes fakeskedőt bízták meg. Kiss többiben is tartott értekezletet, amelyen elhatározták, hogy szombaton, június 14-én tartják meg az alakuló közgyűlést a Kaszinóban. Az alakuló közgyűlésen jelen lesz Lányi Árpád nyugalmazott ezredes, a Baross szövetség országos szervezetének elnöke.

A Baross szövetség programjában szerepel, hogy a keresztény magyar társadalmat felvilágosítsa arról, hogy nagy céljai csak akkor valósíthatók meg, ha keresztény vevő és eladó egymásra talál és szorosan összefog minden fillért, amely keresztény kézből keresztény kézbe vándorol, megsokszorozza a magyar gazdasági élet építőerét, tekintélyessé és egyben vonzóbbá, felleveképesebbé teszi ezeket a pályákat a közgazdasági életben amugy is nehezen elhelyezkedő ifjúság számára. A Baross szövetség gyermekei jövőjén és boldogabb magyar jövő megteremtésén munkálkodik és kizárólag keresztény kereskedőket és iparosokat támogat. A szövetség vezető, harcos és egyben irányító szervezete a keresztény alapon álló kereskedőknek és iparosoknak, östermelőknek és rokonszakhákhoz tartozóknak. Tagja lehet minden magyar állampolgárságú, keresztény önálló kereskedő, iparos, vállalkozó és termelő, akár természetes, akár

hazai székhelyű jogi személy, ilyen cégeknek cégjegyzésre jogosult alkalmazottai, kereskedelmi meghatalmazottai, ezenkívül kereskedelmi, ipari és közgazdasági érdekeket szolgáló egyének és cégek, építésszek, mérnökök, közgazdasági szakemberek.

A Baross szövetség az anyaországban már eddig is szép eredménnyel működött, hogy a keresztény társadalmat felrizza közönyéből és ráterelje a figyelmet a magyar ipar és kereskedelem nemzetfenntartó boldogulást adó forrására. A szövetség azt akarja, hogy a keresztény magyar társadalom gazdasági téren is foglalja el azt a helyet, amely számarányánál és rátermettségénél fogva méltán megilleti. A vezérgondolat keretében ápolni és fejleszteni igyekszik a magyar kereskedelem, ipar és termelés érdekeit és előmozdítani polgárainak boldogulását, az üzleti tisztesség hagyományait megőrizni és fokozni, minél több képesített kereskedő önállóságát előmozdítani, küzdeni a munkanélküliség ellen, megbízható, versenyképes kereskedő és iparos nemzedéket nevelni, a keresztény kereskedőt és iparost a természetes fejlődés útján a közép- és nagyipari, valamint a nagykereskedői pályára előkészíteni. A Baross szövetségnek vidéken mindennél több fiókjai vannak.

A legutóbb tartott értekezleten 85 kereskedő jelentette ki belépését a szövetségbe. A további jelentkezéseket Sztrilich Sándor intézi.

Vigyázz a címre! a legszababban és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Elverte a jég Temerin határát

Szardán hatalmas jégeső pusztított Temerinben. A tojásnagyságú jég elverte az egész határ buzatermését, s ezenkívül súlyos károkat okozott a szőlőkben és gyümölcsösökben.

A helyszíntre kiszállt kárbecslő bizottság megállapításai szerint 1500 holdon a kár

százszázalékos. Itt semmi sem maradt, a hatalmas jég lekaszálta a zsendülő vetést.

Szomorú az egész határ képe. A szerencsétlen magyarok, akiknek nagyrésze törpebirtokos, kétségbeeséssel néz a jövő elé. Mozgalom indult meg, hogy a temerinek adóelengedésben részesüljenek.

Raffay püspök pásztorlevele a bácskai német evangélikusokhoz

A „Délvidék” már beszámolt arról, hogy a bácskai német evangélikusok — mintegy 40.000 hívő — önálló egyházat szerveznek. Az országos német evangélikus egyház kerete már megalakult s annak élén Meder Henrik ujverbázi lelkész áll. A német evangélikusok bizottsága már megkezdte a szervező munkát és az egyházi alkotmány kidolgozását. Raffay Sándor bányakerületi evangélikus püspök az önálló német evangélikus egyházat nem helyesli és ezen álláspontját pásztorlevelében tudatta az érdekeltekkel.

A Magyar Értelítő protestáns egyházi felhivatalos hírlaptudósító jelentése szerint Raffay Sándor bányakerületi evangélikus püspök körlevelet intézett a visszatért bácskai evangélikus német egyházközségekhez. Körlevele abból indult ki, hogy hetek óta napirenden van a bácskai német anyanyelvű evangélikus egyházközségek hovatarozásának kérdése. A püspök hangoztatja, nem bocsátkozik vitába, mert ezt a kérdést nem vitatkozásokkal, hanem csak az országos és egyházi törvények rendelkezései, de még inkább Krisztus evangéliumának szelleme sze-

rint kell és lehet helyesen rendezni. Kijelentette, hogy

a bácskai összes gyülekezetek püspökének tekinti magát. Püspöki jogaiból semmit sem engedhet,

mert különben az országos és egyházi törvényekkel kerülne összeütközésbe. A törvény ugyanis kimondja, hogy

a Magyar Szent Korona területén élő összes evangélikusok a magyarhoni evangélikus egyetemes egyház törvényes és köteles tagjai.

Az erdélyi szász evangélikus különállásra való hivatkozás helytelen, mert az Erdély évszázados különállásából származó kivételes állapot bizonyos jogosultságot teremtett. Az a feltevés, mintha a régi egyházi kötelekbe való visszatérés a nyelvi és népi érdekek törvényszerű munkálását bármiben is gátolná, merőben jogosulatlan. Végül hangoztatja a püspök, hogy a bácskai német anyanyelvű evangélikus egyházközségek a bányai egyházkerületből való ki-

válását semmiképpen sem helyeselheti és törvényes kötelességei szerint meg sem engedheti, ellenben felajánlja hittestvéri és pásztori szolgálatait.

Borisz Bolgár király Olaszországban

Róma, június 13.

Borisz Bolgár király tegnap meglátogatta Viktor Emanuel olasz császárt és királyt. Utána Mussolini miniszterelnököt kereste fel, akivel 2 órás megbeszélést folytatott. Pénteken Borisz az olasz király társaságában ellátogatott Pisára, ahol az ipartelepeket tekintette meg.

SPORT

Ötezer levente mutatja be tudását vasárnap Budapesten

Vasárnap Budapesten a Millenáris sporttelepen nagyszabású sportünnepség lesz. A fővárosi leventeifjúság ötezer legjobbjára, akiket gondosan kiválogattak a többeszeri kitűnő leventéből, vizsgázzák abból, hogy mit tud.

Az ünnepségen felvonulnak a leventetornászok, akik országos viszonylatban is a legjobbak közé taroznak és már válogatott versenyzőket is adtak; Patákinak a bajnokversenyzőnek személyében. A leventetornászok talajtornagyakorlatokkal gyönyörködtek majd a közönséget, bemutatva feygelmezett, összeszokott munkájukat, amely princizitásával nagyszerűen egybehangoltságával a tornasport legszigorubb szakértőit is csodálatba ejti. Bemutatásra kerül természetesen az a tananyag is, amire a leventéket egész évben oktatják. Katonai rendgyakorlatokat is bemutatnak a leventék, akik még fokozottabb igyekezettel végzik a gyakorlatokat, hiszen oktatóik, felettesselőségük is figyelemmel kíséri majd a leventék gyakorlatait.

Nagyszabású sportünnepély lesz vasárnap Ujvidéken

Ujvidékről jelentik: Vasárnap nagyszabású sportünnepély lesz Ujvidéken. A városba érkezik dr. Gyidófalvy Pál, a Magyar Labdarugó Szövetség elnöke és Gálffy Andrást a szövetség titkára. A vendégek délelőtti értekezletet tartanak a DMKSz központi irodájában. A sportértekezletre meghívták Temerin, Óbecse, Zombor, Szabadka, Bezdán, Zenta és a környék sportvezetőit.

Délután az UAC pályán díszfelvonulás lesz. Este kilenc órakor az Erzsébet szállóban bankettet rendeznek a vendégek tiszteletére.

SZABADKA

Nagyvárad ET—Szabadkai TE 7:0

ZENTA

10 h. kórház válogatott—Zentai AK 7:0
MTE—SzAK 3:2 (1:2)

A szabadkai TTC asztali teniszezői Budapestben. Budapestről jelentik: A szabadkai TTC asztali teniszezői július 21-én Budapestben vendégszerepelnek, ahol résztvesznek a Jakobi serlegmérkőzéseken.

Harmincnyé délvideki játékezőt vettek fel a magyar szövetségbe. A visszatért Délvidék játékezői közül 34-et vettek fel a magyar szövetségbe. Ezek között van Zomborból Bogács Mihály és László Mihály, Apatimból Krommer József, Bezdánból Schmidt József.

Ujszegedi TC—Magyarkanizsa SC 7:2 (4:2). Barátságos, bíró Kiss.

ASSZONYOK VILÁGA

A korlátozó rendeletek és a nők

Legyen akármilyen egyszerű is a nő, mégis természeténél fogva ki akar tűnni és sokkal több ruházat kell neki, mint a férfinek.

Ezt nemcsak a férfiak fogják elhinni, hanem maguk a nők is be fogják látni, nem azt azonban, hogy a mai korlátozó rendeletek között nekik is meg kell elégedniük sokkal egyszerűbb ruházattal.

Alkalmunk volt több hölgygel beszélgetést folytatnunk abból az alkalomból, hogy a kormány újabb szigorú rendelkezéseket léptetett életbe és most már nemcsak a cukrot, cipőt és egyebet adják jegyre, hanem minden közszükségleti cikket is ugynevezett bevásárlási könyvre lehet csak kapni.

CSAK SZAPPANT KAPHATNÉK KORLÁTLAN Mennyiségben

Amikor beszélgetésünket megkezdtük, azt hittük, hogy legtöbben azon fognak panaszkodni, hogy a női ruhaneműeket is korlátozott számban lehet kapni. Nem úgy történt. Legtöbb asszony azon panaszkodott, hogy most már nem tud korlátlan mennyiségű szappanhoz jutni.

Ennél meg kell egy pillanatra állnunk, mert megdől az az első mondat, amit leszögeztünk, hogy a mai nők is csak az örekszenek, hogy ruházatukban kitűnjenek a többi nők között.

Ennek következtében sürgősen revízió alá kell vennünk első mondatbeli megállapításunkat és azt leszögeznünk, hogy a mai idők a ma asszonyait is megváltoztatták. Rájöttek arra, hogy puccos ruha nélkül meg lehet az embere, de nem tiszta ruha nélkül és így válik érthetővé az az általános kivánság, hogy bár a szappant ne korlátozták volna.

Megnyugtathatjuk ezeket az asszonyokat, hogyha vásárlási könyvecskére kapják is ezentul a szappant, azonban ez nem azt jelenti, hogy nem fognak kapni annyit, amennyi kell, sőt ezentul az elosztás arányosabb lesz, mert bizony megtörtént nem is olyan régen, hogy a tehetősebbek összevásárolták mindent úgy, hogy a szegényebbeknek nem jutott semmi mert azoknak nem volt pénzük nagy mennyiségben vásárolni.

A női divat alakítói már eddig is nagy panasszal voltak, hogy nem csináltatnak az asszonyok elég selyem ruhát. És valóban így is van. A korlátozásokkal mindenki százszor is meggondolja, hogy milyen ruhát vesz magának és a luxusöltözéknek számító selyemholmit nem igen vették. Most, hogy a ruhaneműt is csak vásárlási könyvecskére lehet kapni, még kevesebb selyemruha fog elkelní, mert most még inkább azon lesznek, hogy csak a legszükségesebbeket vegyék meg. Mert megtörténhetik az, hogy valaki vett magának selyemruhát és utána nem tud majd venni szövetet, mert egyszerre két ruhát nem lehet kiszolgáltatni.

A KORLÁTOZÓ RENDELKEZÉS NEM OK A RENDETLENSÉGRE

Szinte halljuk egyes asszony ajkáról, hogy „nem kapok elegendő ezt, vagy am azt, nem tudom rendben tartani magamat, a házamat.”

Ez nem áll. Mert egyszerű eszközökkel lehet csinosan és tisztán élni, akár az öltözködésről legyen szó, akár pedig a lakás tisztántartásáról.

Mert itt érvényesül igazán az a nagyszerű magyar közmondás, amelyet már az elemiben a szívünkbe véstek, hogy a foltos és tiszta ruha nem szégyen, de szégyen a piszkos ruha. Azért senki sem fog megróni, amiért egyszerűen, sőt szegényesen vagyunk öltözve és a lakásunk sem egy luxus lakás, de igenis azért meg fognak róni, hogyha nem vagyunk rendesen felöltözve, vagy pedig lakásunk rendetlen.

Tehát a korlátozó rendelkezés nem le-

het ok a rendetlenségre, sőt ösztökélő kell, hogy legyen arra, hogy egyszerű eszközökkel is megtartsuk azt a méltóságot, amit az asszonyi hatalommal az Uristen nekünk adott.

A befőttségítés fizparancsolata

A szép és jó gyümölcsbefőtt s a biztos eltarthatóság érdekében alábbi tíz alapszabályt kell gondosan betartani:

1. Befőtt készítésére egészséges, hibátlan, inkább kemény, mint lágy szövetű gyümölcsöt válasszunk, lehetőleg frissen szedve, valamivel a teljes beérés előtt.
2. Sohase mellőzzük a gyümölcs megmosását, akkor se, ha hámozni fogjuk.
3. A hámozást éles késsel eszközöljük s ha közben hibás részeket találunk, gondosan távolítsuk el a gyümölcsből. Ha a gyümölcs feldarabolásra szorul, most daraboljuk s ne az üvegberakás előtt.
4. Óvjuk meg a gyümölcsöt attól, hogy eredeti színe nagyon elváltozzék, de ne idézzünk elő mesterséges színeket.
5. Ne takarékoskodjunk az idővel és munkával, alkalmazzunk előfőzést az üvegberakás előtt, hagyjunk időt a gyümölcsnek, hogy higabb cukorszörppel teleszivja magát, így megmarad az eredeti alakja, nem törődik, ráncosodik össze.
6. Csak gondosan kitisztított befőttesüvegeket használjunk s ezekbe minél szorosabban rakjuk be a gyümölcsöt!
7. Megfelelő sűrűségű cukorszörpöt készítsünk s kellő előmelegítés után öntsük a forró szörpöt a befőttre.
8. Fordítsunk nagy gondot a befőttesüvegek helyes elzárására!
9. A gőzben való sterilizálást megfelelő edényben, órával és hőmérővel végezzük!
10. A kész befőttet szellős, száraz helyen raktározzuk s ne mulasszuk el, hogy állapotát, különösen eleinte, állandóan ellenőrizzük.

—:o:—

Nyersen eltett cseresznye-meggy télire.

3 kiló gyümölcshöz vegyünk 1 kiló porcukrot, melybe késhegy szalicilt tettünk. Rétegen felváltva tegyük bőszerű üvegbe és öntsünk rá egy liter könnyű bort. Kötözzük le és tegyék kamrába, hűvös helyre, használatig. Lehet vegyesen tenni cseresznyét és meggyet.

Cseresznye-meggy főzés nélkül télire.

Egy 3 literes üveget rakjunk tele szárnelküli, hibátlan cseresznyével (különben megromlik, penészes lesz), 75 deka cukrot, féldeka szalicilt, háromnegyed liter vízben forraljunk fel és forrón öntsük a gyümölcsre. Légmentesen zárjuk le és ha kihült, tartsuk hűvös és sötét helyen.

Cseresznye- és meggy leves. A szárított meg tisztított és megmosott gyümölcsöt kimagyaljuk, 1 kg cseresznyéhez 1 liter vizet veszünk, főni tesszük. Kevés citrom- és fahéjjal 1 deci tejfelt gyengén pupozott kanál liszttel simára keverünk, a cseresznye levél felengedve, a többi cseresznyéhez öntjük, jól átforraljuk. Bőven cukrozzuk, citromlével izesítjük s lehet még 1 deci tejfelt is hozzáadni tálaláskor.

Töltött szőlőlevél. Juniusban, amikor gyenge a szőlőlevél és tölteni való káposzta még nincs, leszedünk egy tucat levelet a tőkéről (vigyázzunk, hogy csak onnét vegyünk, ahol több van egy helyen, mert a szőlő tönkremegy, ha leveleitől tulságosan megfosztjuk!) és sósvízben hirtelen leforrázzuk, majd lecsurgatjuk. Nyers darált húsból és néhány szem rizsből elkészítjük a töltelékét, éppen úgy, mint a töltöttkáposztához szoktuk, csak még egy pár szőlőindát is vagdaltunk bele. Szakasztott úgy göngyöljük bele a levelekbe, mintha káposztába tennők, betűrjük a két végét és a tekercseket zsíros, tejfölös, paprikás lében, amelybe egy csöpp

A cukornélküli befőzés

Az idej korlátozott cukorfogyasztás súlyos gondok elé állítja a háziasszonyokat. Néhány hét még és elérkezik a gyümölcserés ideje és a cukorhiány miatt különösen a vidéki háziasszonyok aggódnak, hogy termésük kárba megy.

Már pedig a hosszú téli hónapok alatt étrendünkben nem nélkülözhetjük a gyümölcsbefőtteket.

Eltérve a régi befőzési módszerektől, az alábbiakban ismertetek egy igen egyszerű és gyakorlatban is bevált cukornélküli tartósítás eljárását.

Bármilyen gyümölcsöt darabokban vagy áttörve igen jól felfőzünk. Ekkor a tűzhelyről félretelve lehűtjük 50—60 Celsius fokra. Minden kg. gyümölcsvelőre 1.5 gr. benzoésvavas nátriumot (gyógyszertárakban kapható) kevés hideg vízzel feloldva a gyümölcsvelőhöz adjuk és nagyon jól elkeverjük. Üvegekbe töltjük és lekötve, hűvös helyen raktározzuk. Használatkor fel kell főzni és úgy édesíthetjük izlés szerint.

Mint minden eltevésnél, itt is a tisztaságra nagy gondot fordítsunk. A benzoésvavas nátrium az egészségre ártalmatlan fehér por, a forráspontnál hatását veszti, így fontos, hogy eltevéskor a gyümölcsvelő ne legyen forró, míg használatkor a felfőzés ebből a célból történik.

ecetet is tehetünk, alaposan megpároljuk. Hosszu lével, krumplikörítéssel tálaljuk.

ITT AZ IDEJE ANNAK, hogy téli ruháinkat jól megérdemelt nyári pihenőjűkre eltegyük. Ezen a hideg tavaszon még viseljük őket, de remélhetőleg most már hosszú ideig nem lesz szükség rájuk. Nagyon fontos, hogy a ruhákat jól kiporolva, kikéféltve, pecsételtől kitisztítva tegyük el nyárra. Sokan nem szeretik a naftalin szagot, de maga a naftalin nem is egészen biztos molymegóvó. Legcélszerűbb a téli ruhákat erősen bekékitett vászondarabokba, majd ujságpapírosba becsomagolni, mert az ilyen módon gondosan eltett ruhákat sohasem furja át a moly. Az így összecsomagolt ruha — két-három ruhát is tehetünk egy csomagba — jól záró bőröndökbe, vagy ládába tesszük. Különösen a kényesebb szöveteket és a szőrméket csomagoljunk kékitett vásznon kívül még ujságpapírba is. A kevésbé kényeseknek elég az ujságpapír, mert a nyomdafesték méreg s azt messzire kerülnek a molyok. Azokat a cipőket, amelyeket nyáron nem használunk, papírral kitömjük és ujságpapírba csomagolva tesszük el. Téli kötött kesztyűket, sálakat, sapkákat sem szabad a szekrényben hagyni nyáron, mert nemcsak felesleges lom, hanem könnyen megeszi a moly. Tegyük el hát azokat is a fent leírt módon.

SOKÁT IRTAK MÁR a napozás helyes és helytelen módjáról, csak azt tudják kevesen, hogy ahhoz, hogy szépen és gyorsan süljünk le, mindig kilencvenfokos szögben kell feküdni szemben a nappal, azaz, hogy testünk derékszöglet alkossa a nap irányával. Aztán a nap mozgásával mi is úgy forduljunk, hogy ez a derékszög-irány mindig megmaradjon. érzékeny szárazbőrűek (főleg nagyon sok asszony ilyen) feltétlenül használjanak napolajat, vagy krémet, mert különben ráncos és foltos lesz a bőrük. Ügyeljünk, hogy egyenletesen süljünk le és ne jöjjen le bőrünk hólyagosan, mert ez nagyon csunya és a foltok később is halványan megmaradnak.

BENZINHÁNY van, tehát most nem használhatjuk ezt a népszerű pecsételtisztító anyagot. Nagyon jól lehet tisztítani a pecsétet olyan módon, hogy kiterítjük a ruhát vasalódeszkára és egészen forró vízbe pár csepp szalmiakszeszt teszünk, majd a pecsétet ezzel az oldattal egyszerűen fekével kimossuk az anyagból. Ezután a ruhát leveszük a deszkáról, két tiszta kelmedarabbal mindkét oldalán egyszerre szárazra töröljük. Ez nagyon fontos, mert máskülönben meglátszik a pecsét kerülete.

Vi

A ványa
ármoz
negye
mindat
lyek a
30 szá
kedtek
Az em
szágha
ban 60
érte a
az ára
nagyk
tatott
emelk

Ev
változ
mokka
nőtt,
Argen
és Jap
százal
Paesz
ban a
marad
esetbe

A
ménye
zonyos
követk
lottak
árainak
anyag
közt.
ig terj
ejtőd
diek k
tik (a
záróje
Spany
Norvé
Svájc

anyag
tolódá
szágha
gentin
nagym
piacok
augus
kor, a
árai 2
A
megc
óta na
februá
dése
zó 18
ket.

Te

Ill
telten
szüksé
Békeid
közgaz
a taka
kal ált
szonyo
élelmis
gal is
nemze
zük és
olyan
tása é

M
köszü
áll az
nünk

Közgazdaság

Világszerte hatalmas arányokat a öltött drágaság

A Népszövetség legutóbbi havi kiadványa részletes statisztikát tesz közzé az ármozgalmakról. — Eszerint az idei év első negyedének végén a nagykereskedelmi árak mindazokban az európai országokban, amelyek az árindexet rendszeresen publikálják, 30 százalékozt meghaladó mértékben emelkedtek az egy Németországnak kivételével. Az emelkedés Nagybritanniában és Svédországban 50 százalék, Norvégiában és Svájcban 60 százalék körül mozog, Dániában elérte a 80 százalékot. Németországban, ahol az árak ellenőrzése különösen szigorú, a nagykereskedelmi árak a hivatalosan kimutatott jelszám szerint csak 5 százalékkal emelkedtek.

Európán kívül Mexikóban az árszint változatlan, az Északamerikai Egyesült Államokban az általános árszint 8 százalékkal nőtt. Délafrikában, Kanadában, Chileben, Argentínában, Indiában, Holland-Indiában és Japánban kb. 20 százalékkal, Peruban 30 százalékkal, Egyiptomban 40 százalékkal, Palesztinában 50 százalékkal. Általánosságban a kiskereskedelmi árak emelkedése elmaradt a nagyban való árak mögött, sok esetben csak felét érte el az utóbbiaknak.

A kereskedelmi forgalmat gátló körülmények, a fuvardíjak megdrágulása és bizonyos nyersanyagok árának emelkedése következtében jelentékeny eltolódások állottak be az importált és a belföldi árak alakulásában, ugyszintén a nyersanyagok és a készgyártmányok árfejlődése közt. Az 1939 augusztusától 1941 márciusáig terjedő időszakra vonatkozólag ezeket az eltolódásokat — az importárak és a belföldiek közt — a következő példák szemléltetik (a belföldi árak százalékos emelkedése zárójelben): Bulgária 64 (37), Dánia 105 (65), Spanyolország — 1940 decemberéig 32 (20), Norvégia 84 (27), Svédország 105 (38), Svájc 95 (34).

A mezőgazdasági termények, nyersanyagok és készgyártmányok ára közti eltolódások jelentéktelenek voltak Németországban, szintén csekélyek Kanadában. Argentínában a mezőgazdasági termékek árai nagymértékben megnövekedtek az európai piacok elzárását: 15 százalékkal estek 1939 augusztusa és 1941 januárja közt, ugyanakkor, amidőn a nem mezőgazdasági cikkek árai 28 százalékkal emelkedtek.

Az Egyesült Államok piacain a főbb tömegcikkek árai az idei év március közepe óta nagymértékben emelkedtek és az idei február—májusi időszakban az áremelkedések több esetben meghaladták a megelőző 18 hónap folyamán beállott emelkedéseket.

Takarékoskodjunk

Illetékes helyen az utóbbi időben ismételtén rámutattak arra, hogy milyen nagy szükség van manapság a takarékosagra. Békeidőkben is szokás volt a takarékoság közgazdasági előnyeit hirdetni, ma azonban a takarékoság mindenkire kötelező és sokkal általánosabb jelentőségű, mint békés viszonyok között. Most ugyanis mindenféle élelmiszerral és nagyon sokféle nyersanyaggal is takarékoskodni kell, hogy ezáltal a nemzet gazdasági ellenállóerejét megőrizzük és lehetőleg fokozzuk, mert ez ugyanolyan fontos, mint a fegyveres erő megtartása és fokozása.

Ma azonban, amikor az anyaggal és a közszükségleti cikkekkel való takarékoság áll az előtérben, nem szabad megfeledkezni a pénz-takarékoságról, vagyis a tőke

gyűjtésről sem. Amíg ugyanis a közszükségleti cikkekkel való takarékos gazdálkodás elsősorban a jelennek és a közvetlenül külsőben álló jövőnek szól, addig a tőkegyűjtés és a megtakarított tőkéknek a gazdasági élet rendelkezésére-bocsátása a jövő generáció életlehetőségeit alapozza meg. Erre pedig még háborús viszonyok közepette és rendkívüli helyzetben is szükség van.

A Magyar Nemzeti Bank elnöke csak nemrégiben mutatott rá: milyen hatalmas összegeket kell a nemzetnek évente befektetnie, ha termelését fenn akarja tartani, illetve fokozni a jövő generáció érdekében. Szakemberek kiszámították, hogy Magyarországon évi 400—500 millió pengőt kell befektetni ahhoz, hogy a termelés célját szolgáló földek, eszközök, gyárak, gépek, stb. ne romoljanak és a munkakajalmak olyan ütemben gyarapodjanak, hogy a munkaképes sorba kerülő generációnak megélhetése legyen. Ezzel szemben az elmúlt válságos években Magyarországon — rajtuk kívülálló okokból, — csak mintegy 300 millió pengő volt az az évi megtakarítási összeg, amely a felújítást és a gyarapítást szolgálta. Kétszeresen fontos tehát, hogy most, amikor a nemzet valóban a nagy beruházások idejét éli, a takarékoságot magasabb céljaink szolgálatába állítsuk. Erre meg is van a hajlandóság, hiszen a bankbetétek gyarapodása és bizonyos állami papírok vásárlása eléggé mutatja, hogy a takarékoskodás a háború ellenére sem szűnt meg, sőt a gazdasági élet megélénkülése óta nagyjából lépést tart az általános fejlődéssel.

Fejleszteni kell a népies magyar lótenyésztést, valamint szarvasmarhatenyésztésünket

A magyar szarvasmarhatenyésztés szervezéséből folyó nagyszerű tenyésztési eredmények nemzetközi viszonylatban is komoly megbecsülést és sok elismerést biztosítottak a magyar állattenyésztő gazdáknak. Tenyésztő gazdáink ezeket az eredményeket csak azáltal tudták felmutatni, hogy felismerték a közös munkában rejlő erőt és a társadalmi szervezkedés előnyeit, kiépítették tenyésztő szervezeteiket s a törzskönyvelést magas színvonalra emelve és a hivatalos tényezőkkel állandóan együttműködve alapozták meg a szarvasmarhatenyésztés jövőjét.

Lótenyésztésünk főként egyes kiváló magánmésenek, valamint a kisbérdei, bábolnai és mezőhegyesi állami mésenek tenyésztési eredményeinek köszönhető jó hírnevét. Népies lótenyésztésünk azonban igen sok kívánnivalót hagy fenn. Feltétlenül kell és országos érdek, hogy a népies magyar lótenyésztés is azokon az utakon haladjon, mint az utóbbi 10—15 év alatt szarvasmarhatenyésztésünk. Az OMGE mindenre kiterjedő részletes javaslatot terjesztett a földművelésügyi miniszter elé a népies magyar lótenyésztés fejlesztésének gyakorlati megvalósítására. Az OMGE rámutatott arra, hogy elsősorban a lótrözsönyvelés rendszerét kell a mai fejlettebb kor igényeinek megfelelően átszervezni és ebbe a munkába a lótenyésztő gazdákat éppen úgy, mint azok érdekképviselőit bevonni. Szükség van a lótenyésztő gazdatársadalom társadalmi uton való megszervezésére és a szervezés kezdeti éveiben a kormány részéről

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest, Dunaparton

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 p.-tól. Kétágyas szoba már 12 pengőtől.

Előzékeny kiszolgálás!

messzemenő kedvezmények nyújtására éppen úgy, amint az a szarvasmarhatenyésztésnél történik. A mindezekből várható eredmény biztosítása érdekében pedig legfontosabb a társadalmi és hivatalos érdekek összeegyeztetése és ezekre az alapokra épített együttműködés biztosítása.

A lótenyésztő gazdatársadalom érdeklődéssel várja a földművelésügyi miniszternek arra vonatkozó állásfoglalását, hogy elfogadja-e a lótenyésztő gazdatársadalom felajánlott közreműködését, ami által várható a népies magyar lótenyésztés fejlődése és a tenyésztő gazdatársadalom, különösen a kistenyésztők boldogulása.

10 ezer holdra emelkedett a szegedi paprikatermő terület nagysága

A magyar fűszerpaprika termelés és értékesítés helyzete a Délvidék visszacsatolása következtében lényegesen megváltozott. 1946-ben Magyarországon 14.814 kat. hold területre adták ki termelési engedélyt, valóságban azonban csak 12.932 kat. holdat ültettek be amiből a szegedi körzetre 6.370 a kalocsai körzetre 5.029, az érsekújvári körzetre 1.033, az Érmellékre pedig 500 kat. hold jutott. A visszafoglalt Délvidékkel újabb jelentősebb paprikaterülettel gazdagodunk. A Szegeddel határos visszatért Horgos és a vele szomszédos Martonos községekben kb. 4.000 holdon termelnek fűszerpaprikát, úgyhogy ezzel a területtel a szegedi paprikatermő körzet 10.000 kat. holdra emelkedik. Így nagyobb paprika kiviteli feleslegeink is lesznek, amelyeknek elhelyezésére egyik legnagyobb felvevő piacunk, az Egyesült Államok kiesése folytán, új kontinentális piacok megszervezéséről kell gondoskodnunk. Ebből a szempontból a nagy német piacon kívül a középeurópai és északi államok jöhetnek számításba.

Aluminium 2 és 1 pengősök, acél 50, 20 és 10 filléresek

A kormány 3609/1941. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, amelynek értelmében a 2 és 1 pengős érméket alumíniumból, az 50, 20 és 10 filléres érméket acélból kell verni. Az érmék súlyát és külső kiállítását a pénzügyminiszter rendelettel szabályozza. A régi törvény és az új rendelet alapján verhető fém váltópénzek együttes összege 260 millió pengőt nem haladhat meg. A pénzügyminiszter rendelettel szabályozza az egyes érméknek a kereten belüli arányos megoszlását. Az ezüst 2 és 1 pengősöket, valamint a nikkel 50, 20 és 10 filléreseket a forgalomból fokozatosan be kell vonni. A bevonási határidőket a pénzügyminiszter rendelettel állapítja meg.

Az alumíniumpénzeket minden közpénztár korlátlanul, az 50 filléres acélérméket 20 pengőig, a 20 és 10 filléreseket akár külön-külön, akár együttevő 10 pengőig terjedő összegben köteles elfogadni. Magánforgalomban senki sem köteles az alumínium 2 pengősöket 100 pengő, az alumínium 1 pengősöket 50, az acél 50 filléreseket 20, az acél 20 és 10 filléreseket pedig akár külön-külön, akár együttevő 10 pengő összegben felül fizetésül elfogadni. A rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Saját magának ellensége, ha nem hirdeti a „Délvidék”-ben!

Petőfi-legenda, a végtelen orosz mezőkön

Beszélgetés a Petőfi-nyomokat kutató svájci ujságíróval

B. L. (Hans Landsbergerrel először Norvégiában találkoztam. Onnan közös utunk vezetett a finn csatateret, majd újra Norvégia jött a vossi kalanddal. Azután hosszú ideig eltűntünk egymás szeme elől. Márciusban Garmischban hozott össze a sors kettőnk, — majd néha a Wilhelm-Strasse sajtóértekezletein láttuk egymást viszont. Svájci ujságíró, de a Deutsche Allgemeine Zeitung munkatársa s azonkívül fényképészriportere az egyik több nyelven megjelenő német folyóiratnak. Az egyik budapesti lap berlini tudósítója azt írta róla, hogy Oroszországba készül, Ilusinszk városába, hogy az ottani Petőfi legenda még meglévő nyomai után kutasson. Landsbergerről tudtam, hogy nagy világljáró. Beutazta gépkocsijával egész Európát, egész Ázsiát, átment Amerikába is és Ausztráliában is járt már. Egyedül a fekete földrészen, Afrikában nem volt még. A Petőfi iránti érdeklődéséről már hallottam, — de a pesti lapban megjelent közlemény nagyon érdekelt. Felkerestem és elbeszélgettem vele a dolgokról. Ennek a beszélgetésnek a lényegét itt adom:)

„Petőfi Sándort német fordításokban ismertem meg. Versei nagyon a lelkemhez nőttek és abban az időben sokat gondolkodtam azon, hogy megtanulok magyarul is. Sajnos az idő rövid volt ehhez, a magyar nyelv tanulás elmaradt, — de ezzel szemben a legkisebb részletekig megismertem Petőfi Sándor különös üstököséletét. Igen! ez a legjellemzőbb rá: üstökös élet: Petőfi Sándor jött és eltűnt, de hogy honnan jött és hova tűnt el, — ma sem tudja biztosan senki. Bizonytalanság rejtőzik születési helye körül, de még nagyobb a bizonytalanság halálával kapcsolatban.

Ez a két roppant érdekes körülmény versein és költészetén kívül is teljes mértékben ébren tartották Petőfi iránti érdeklődésemet azon a tényen kívül is, hogy Petőfi Sándor költészete nemcsak a magyar kultúra díszé, hanem kimagasló értéke az egész emberiség szellemi fejlődésének is. A kérdés mindig érdekelt és így hosszú éveken keresztül magyar ismerőseim utján állandóan figyelemmel kísértem különösen a Petőfi halálára vonatkozó különböző ujsághíreket és más eseményeket is.

De itt meg kell állanunk egy pillanatra. Ahogy én tudom a dolgot, Petőfi segesvári elestére vonatkozólag nincs százszázalékos biztos és precíz adat. A segesvári hősi halálának egyetlen bizonyítéka a csata után elterjedt és a magyar köztudatba átment hírek kívül az egyik császári ezredes 1852-ben beadott jelentése, amelyben az ezredes azt jelentette, hogy az általa a segesvári csataterén látott szakállas magyar felkelőtiszt holttestével kapcsolatban fennáll a lehetőség arra, hogy az Petőfi holtteste volt. Tudomásom szerint ez az egyetlen bizonyíték arra, — ami tényleges bizonyíték számba mehet! — hogy Petőfi Sándor tényleg a segesvári csataterén esett el.

Ezzel szemben: a jelentés után 10 évvel már a magyar sajtóban felbukkant egy kósza hír, amely szerint Petőfi Sándort Oroszországban, Ilusinszk városkában látták. Ez a hír állandó visszatérő híre volt a múlt évszázadnak, — csak a városnév változott. Szerepelt Irkutskon kívül egész sereg más város és község neve a Bajkál tó környékén. De mai szemmel nézve különös jelentősége van az Ilusinszk névnek, mert a világháború befejezése után három magyar katona azzal tért vissza orosz hadifogságból, hogy Ilusinszk városában tényleg látták Petőfi Sándor sírját és hallottak arról a legendáról, amely az egész vidéken el volt terjed-

ve és amely szerint Ilusinszk városában egy nagy magyar költő élt hosszú ideig egész haláláig száműzetésben.

Tudok arról is, hogy az egyik hadifogoly egy állítólagos fényképet is hozott magával Petőfi Sándor állítólagos ilusinszki sírjáról. Ezt a fényképet, ahogyan legújabbban értesültem, a legilletékesebb magyar hatóság, a Petőfi Társaság megvizsgálta és hosszas vizsgálat után azt állapíthatta csak meg róla, amit Petőfi segesvári halálának bizonyítékaival kapcsolatban is meg kell állapítanunk:

hogy nem teljes értékű bizonyíték...

Nem akarok távolról sem vitát kezdeni a Petőfi Társaság tudós és szakértő tagjaival a fényképre vonatkozólag. Annál is inkább nem akarom ezt megtenni, mert nem a fényképnek van itt jelentősége,

hanem elsősorban annak, hogy megbízható tanúk állítása szerint Oroszország egy bizonyos vidékén szájhagyomány él egy ott száműzetésben meghalt magyar költőről, akit a szájhagyomány is, mások is Petőfi Sándorral hoztak és hoznak kapcsolatba.

Hogy hamisítvány volt-e Petőfi sírjáról a fénykép, avagy sem, teljesen jelentéktelen és mellékes körülmény. A fontos itt az, hogy a világ egyik legnagyobb költőjéről furcsa és érdekes legenda született a végtelen orosz hómezők központján,

— egy legenda, amelyről csak kósza híreink, laikusok elbeszélése alapján kibontakozó képünk van csupán, —

de amely legendát szakértő szem mind- ezideig nem vizsgált felül...

(A fiatal, 28 éves svájci ujságíró egész belemelegedett itt a beszédbe. Szemei csillogtak és határtalan meggyőződés rajzolódt a szavak köré, amikor folytatta:)

Ezt a legendát szakértő még nem vizsgálta felül, — amennyire tudom. Jó magam nem vagyok szakértője ennek a kérdésnek, nem is lehetek az, — de mint Petőfi szellemének örök tisztelője nagyon érdekelték a legendáról a hírek és sziklaszilárd meggyőződése, hogy a kósza legenda mögött kell valami valóságnak is rejtőznie.

A haraszt nem zörög, ha a szél nem fújja, — talán ha nem is Petőfi, de valaki mindenestre álhatott ott a hóval borította Szibériában, örök száműzetésben, aki talán magyar volt, aki talán költő volt, ha talán nem is Petőfi, — de akinek az emléke összevegyült az orosz síkság lakóinak képzeletében Petőfi emlékével. S ha így van a dolog, — ha más akadályok nem jönnek közbe, elmegyek oda és megnézem, hogy mi rejtőzik a legenda mögött és hogy mi is tulajdonképpen ez a legenda... Nem azért, mintha kulturmissziót akarnék teljesíteni, hanem elmegyek azért, mert engem különösképpen érdekel Ilusinszk, az ottani Petőfi mítosz és az, ami a dolgok mögött rejtőzhetik...

Egyszer már jártam azon a vidéken. Akkor majdnem úgy volt, hogy kiszállok a vonatból és végigkutatom a várost esetleges Petőfi nyomok után. De akkor gondolkodóba ejtett egy tény, amit még ma sem értek. Kétségtelen tény ugyanis, hogy a magyarságnak legnagyobb és legeredetibb költője mindenképpen Petőfi Sándor volt. Kétségtelen az is, hogy ez a legenda hosszú idő óta élt, — ... — ezzel a két kétségbevonhatatlan ténnyel szemben nem értettem azt, hogy a magyar nemzet illetékes tényezői 1861-től kezdve vajjon miért nem küldöttek ki valakit Oroszországba, hogy ott a helyszínen vizsgálja felül a kérdést. Petőfi Sándor hiába világnagyság, — elsősorban magyar volt, — így véleményem szerint.

elsősorban a magyarságnak kellett volna és kellene tisztázni az üstökös költő körül szövődött orosz legenda hátterét...

Abaffy László.

Cserkészhírek

Dr. Sztrilich Pál szerkesztésében Pesten megjelenő „Magyar Cserkész” folyóirat teljes tedőlapját Zombornak szenteli. A megye fenyővel szeptett épületének gyönyörű képe ez, s rajta a felírás: Köszöntünk Zombor! Büszkék vagyunk és örülünk, hogy egy olyan cserkész foglalkozik velünk s ad helyet lapjában, mint dr. Sztrilich Pál, a nagyszerű cserkészpedagógus és kimagasló cserkész író, kinek nevét ismerik mindenütt a világon, ahol cserkészek élnek. Jól esik tudni, hogy illetékes helyen tudnak rólunk és törődnek velünk.

Egyébként a munka már nálunk is megindult. A pécsi kerület első körlevele befütt, s legnagyobb örömünkre a június 20—26 közt megtartandó ősvezetői táborról és tanfolyam megtartásáról van benne szó. Felhívjuk ezúton is a cserkész testvéreket, hogy aki csak teheti, jelentkezzen a zombori csapat parancsnokánál, legkésőbb e hó 14-éig, hogy biztosítható, legyen részvétele e táboron, honnan mint kész ősvezető kerül haza. Főleg azok jönnek számításba, kik 1920—24. születettek. Részvételi díj 6 pengő (állással együtt), utiköltség külön. Bővebb részletek a parancsnokságnál tudhatók meg.

A magunk részéről alig várjuk e tanfolyamok megtartását, mert az ezt végzett cserkészek lesznek alkalmasak az átképzésre. Jóllehet a cserkészet lényege mindenütt ugyanaz, magában a cserkész ideológiában nincs országonként eltérés, magyar cserkészeknek lenni mégis egészen különös valami: több lélek, több odaadás, teljes ember, tökéletes tudás. És ehhez az első lépés az átképzés.

Ugy hírlik, hogy Zomborban is rendeznek egy ilyen tábor ősvezető tanfolyammal, anyaországi előadókkal. A munka nekilendüléséhez nagy szükség volna erre, mert Zombor is csak így nyerheti vissza régi jelentőségét, melyet cserkész vonatkozásban élvezett.

Apróhirdetések

Ingatlanforgalom

ELADUNK

több nagyobb-kisebb családi LAKÓHÁZAT és BÉRHÁZAT ipartelep, üzlet és vendéglő létesítésére alkalmas objektumot.

Zombor bel- és külterületén, valamint a környéken

VESZUNK

Házát, Földbirtokot, Malmot és mindenemű INGATLANT egész Bácska területén.

Az ANYAORSZÁGAL, BÁCSKÁVAL és HORVÁTORZÁGAL Ház-, Földbirtok-, Ipartelep- és mindennemű INGATLANCSERÉT

jutányosan közvetítünk Számos ingatlancsere Horvátországgal előlegzésben!

Sürgöncim: MERKUR, ZOMBOR. Telefon: 81. MERKUR ingatlanforgalmi és Biztosítási iroda hiteludósítás, Zombor, Zrinvi (Párisi) utca 2. a-126

Keresek jó házikosztót a Városházához közellakó családnál. Cim a kiadóban. a-125

Egészséges fiut inasnak és gyakorlattal bíró kiszolgálólányt felvesz Schaffhauser cukrász, Zombor. a-129-f

Éthordó, magyar. német nyelvet beszélő és egy pikkoló azonnali belépésre felvétetik. Lutz söröző, Zombor. Zrinvi utca 13. a-86-f

Szőlőkötöző-fonál, manilla, zsák, zsineg, gurtnik jutányos áron. Vizmentes ponnyvák méret szerint. Viszont-eladóknak árendélmény. Nuszul Ernő szaküzlete, Zombor. a-50-f

Bútor

keresek megvételre. Egészen modern kombinált szobát, vagy antik bútor. Cim a kiadóban. a-115

Horvátországban, Gundincin lévő 23 hold földemet, teljes gazdasággal, jószággal elcserélném, Zombor környéki földért. Erdekoldni: Gonclik Mihály, Gundinci, up. Kopanica. a-102-f

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhi János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csíhás

Benő utca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén